

รัฐให้อะไรกับคนพิการ?

คนพิการ คือบุคคลซึ่งความสามารถถูกจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาหรือการเรียนรู้ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

ประเภทความพิการ

1. พิกัดทางการมองเห็น
2. พิกัดทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
3. พิกัดทางกายหรือการเคลื่อนไหว
4. พิกัดทางจิตใจหรือพฤติกรรม
5. พิกัดทางสติปัญญาและการเรียนรู้
6. พิกัดซ้ำซ้อน (มีความพิการมากกว่า 1 ลักษณะขึ้นไป)

รัฐบาล ได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องสิทธิและโอกาสของคนพิการ โดยหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันกับคนพิการยกเว้นพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องส่งเสริมให้คนพิการได้รับโอกาส สิทธิการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติถึงการคุ้มครองเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิของคนพิการ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในมาตรา 30,37,43,52,55,80 และมาตรา 109

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการพ.ศ.2534 และกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้คนพิการได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษา ทางสังคม และการฝึกอาชีพ ตลอดจนแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่คนพิการ รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูล และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการไทย

- คนพิการมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพแห่งบุคคล
- คนพิการมีสิทธิแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง
- คนพิการมีสิทธิเข้าร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ
- คนพิการมีสิทธิได้รับการดูแล ฟื้นฟูสมรรถภาพตั้งแต่แรกเกิด และแรกเริ่มที่มีความพิการ
- คนพิการมีสิทธิได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ
- คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกระดับ
- คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ
- คนพิการมีสิทธิได้รับการปกป้องคุ้มครองและความช่วยเหลือการ
- คนพิการมีสิทธิอยู่ร่วมกับครอบครัวและมีส่วนร่วมในชุมชนสังคม
- คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลือจากรัฐ
- คนพิการมีสิทธิได้รับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
- คนพิการมีสิทธิได้รับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะเรื่องสิทธิของคนพิการ
- คนพิการและครอบครัว ชุมชน สังคม ได้รับ และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามปฏิญญาฉบับนี้
- รัฐต้องให้ความสำคัญและปฏิบัติตามเป็นสัญญาที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

▶ ให้บริการจดทะเบียนคนพิการเพื่อรับสิทธิประโยชน์

▶ หลักฐานในการจดทะเบียนคนพิการ

1. ใบประเมินความพิการจากโรงพยาบาลที่เป็นของรัฐบาล(เอกสารรับรองความพิการ)
2. สำเนาทะเบียนบ้านถ่ายเอกสาร จำนวน 2 ฉบับ
3. รูปถ่ายคนพิการขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
4. สำเนาบัตรประชาชน จำนวน 2 ฉบับ
(ในกรณีเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ให้ใช้สูติบัตร (ใบเกิด)) แทน

▶ ในกรณีที่สมุดคนพิการหมดอายุ

1. นำสมุดคนพิการเล่มเดิมมาด้วย
2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ
3. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ
4. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป

▶ ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถเดินทางมาจดทะเบียนคนพิการได้

1. ให้ญาติหรือผู้แทนคนพิการเป็นผู้นำเอกสารมายื่นคำร้องจดทะเบียนคนพิการแทน
2. ให้ญาติหรือผู้แทนนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนมาด้วย

▶ ในกรณีสมุดประจำตัวสูญหาย ให้แจ้งความที่สถานีตำรวจ และนำใบแจ้งความมายื่นคำร้องขอจดทะเบียนใหม่

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ
2. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน 1 ฉบับ
3. รูปถ่าย ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 1 รูป
4. สำเนาใบแจ้งความ จำนวน 1 ฉบับ

▶ อุปกรณ์ในสถานสงเคราะห์ และศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

▶ แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคนพิการ

- ▶ แบบสมุดจดทะเบียนคนพิการ
- ▶ ใบประเมินความพิการจากโรงพยาบาลที่เป็นของรัฐบาล(เอกสารรับรองความพิการ)
- ▶ คำร้องจดทะเบียนคนพิการแทน
- ▶ แบบสอบข้อเท็จจริงผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน
- ▶ ใบสอบประวัติคนพิการ
- ▶ ใบสมัครเข้ารับการศึกษาอาชีพ
- ▶ ใบสอบข้อเท็จจริงงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
- ▶ แบบสอบประวัติเข้ารับการศึกษาอาชีพ
- ▶ แบบขอรับการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน
- ▶ แบบประมาณการค่าใช้จ่าย
- ▶ ใบรับรองของผู้บังคับบัญชาของผู้ค้าประกัน
- ▶ หนังสือแสดงความยินยอมของกลุ่มสมรส

▶ สงเคราะห์กายอุปกรณ์ และเครื่องช่วยความพิการ รถโยก

▶ หลักฐานที่ใช้ประกอบการขอรถโยก

1. สมุดจดทะเบียนคนพิการพร้อมสำเนา จำนวน 1 ฉบับ
2. รูปถ่ายเต็มตัว จำนวน 1 รูป
3. ใบรับรองแพทย์ที่ระบุว่าแขนทั้ง 2 ข้าง แข็งแรงสามารถใช้งานได้ตามปกติ (ออกจากโรงพยาบาลหรือคลินิกก็ได้)
4. ทะเบียนบ้าน ถ่ายเอกสาร จำนวน 1 ฉบับ

▶ ให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ โดยไม่เสียดอกเบี้ย และส่งคืนภายในระยะเวลา 5 ปี

▶ ข้อปฏิบัติการยื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

▶ คุณสมบัติของผู้ขอกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

1. เป็นคนพิการที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534
2. อายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี
3. ได้รับการฝึกอาชีพแล้ว หรือมีความสามารถประกอบอาชีพได้
4. มีความขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ และประพฤติตนเรียบร้อย
5. สามารถชำระหนี้ได้จากการประกอบอาชีพ
6. ไม่มีหนี้ค้างชำระจากเงินทุนนี้หรือเงินอื่นที่สืบทราบได้ว่าจะเป็นผลกระทบต่อการชำระหนี้สินให้กับกองทุนฯ

▶ เอกสารที่ต่อนำมายื่นคำร้องขอกู้ยืมเงินกองทุนฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

1. สมุดประจำตัวคนพิการ (พร้อมสำเนา)
2. สำเนาเอกสารหลักฐานการศึกษา หรือ ประกาศนียบัตร หรือ วุฒิบัตรผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (พร้อมสำเนา)
4. ทะเบียนบ้าน (พร้อมสำเนา)
5. รูปถ่ายขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
6. รูปถ่ายแสดงความพิการชัดเจน จำนวน 1 รูป
7. แผนที่ตั้งแสดงที่พักอาศัย และแผนผังสถานที่ประกอบกิจการ
8. **แบบประมาณการค่าใช้จ่าย**

➤ เอกสารของผู้ค้าประกัน

1. ผู้ค้าประกัน เช่น บุคคลที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
2. ใบรับรองของผู้บังคับบัญชาของผู้ค้าประกัน
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือ บัตรข้าราชการ รับรองสำเนาถูกต้อง
4. สำเนาทะเบียนบ้าน รับรองสำเนาถูกต้อง
5. กรณีผู้ค้าประกันมีคู่สมรส ให้แนบเอกสารสำเนาทะเบียนสมรส และหนังสือแสดงความยินยอมของคู่สมรส

➤ ให้เบี้ยยังชีพคนพิการ เดือนละ 500.-บาทต่อคน

➤ บริการประสานงานในการจัดหางานให้คนพิการ

➤ องค์กรเครือข่ายงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดนครราชสีมา

- อาสาสมัครพัฒนาสังคมเพื่อให้บริการคนพิการแบบครบวงจรในระดับชุมชน
- ชมรมกีฬาคนพิการจังหวัดนครราชสีมา

➤ หน่วยงานราชการที่ให้บริการช่วยเหลือคนพิการ(คลิก)

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด
- สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการและผู้สูงอายุ
- สำนักงานส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
- ศูนย์ศึกษาพิเศษ